

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken félévre 9 K, negyedévre 4 K 50 f.

Felélős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth-utca 3. szám, I-ső emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)

Az új választások. Khuen előtérben.

Miniszterválság előtt.

Néhány nap óta egy érdekes hír bontogatja szárnyait a pártklubok intim tárgyalójában. Arról van szó, hogy az új választásokat már nem Tisza István fogja vezetni, hanem Khuen-Héderváry Károly gróf. A miniszterválságot október elejére jósolják be és fölötte érdekes, hogy munkapárti részről sem tartják ezt a változást egészen valószínűtlennek.

Határozott formában nem merült fel ez a terv a munkapártban, — mondotta tudósítónknak egy munkapárti politikus — de ha megtörténik a változás, meg tudnám érteni. Tisza agitatórius ereje ebben az esetben teljesen felszabadulna s mint 1910-ben, a mikor a régi szabadelvű pártot hamvából támasztotta fel, most is megbecsülhetetlen szolgálatot tehetne annak a rendszernek és annak a pártnak, melynek születése, erősödése és elhatalmasodása az ő személyéhez fűződik. Első harcosa lenne ebben az esetben annak a küzdelemnek, mely az ő politikáját van hivatva igazolni s harcában ledobná magáról a hatalom palástját s hogy a sikert fegyverrel szerezzék meg és ne a miniszterelnöki szék varázserejével. Ha így lenne és itt ismét hangsúlyoznom kell, hogy semmi támpontom sincs arra nézve, hogy így lesz, akkor Khuen-Héderváry Károly gróf visszatérése nem látszik valószínűtlennek, de az ő újabb miniszterelnöksége természetesen nem volna tartós jellegű. Ugy gondolom, hogy a választási tusák lezajlása után ismét átveszi a kormányzást Tisza István gróf, akit senki sem tud pótolni s akiben mi vakon bízunk és követjük minden akadályon és minden helyzetben keresztül.

Igy beszélnek a munkapárton. Olyan helyeken azonban, ahol elfogulatlanabban ítélnék, a közeli változás okát egész más-ként magyarázzák. Már a delegáció májusi ülészése közben félre nem érhető tanujeleit fogja az ellenzék annak látni, hogy a legfelsőbb hatalmasságok nem idegenkednek a kormányváltás gondolatától, ha ezzel megvásárolhatják a békét és leszerelhetik, vagy tompíthatják a hármasszövetség elleni agitációt. Most ugyanennek a védekezésnek ad kifejezést a „Temps” bécsi levelezője is. A nyugtalanság sokkal nagyobb Berlinben, írja lapjának, amint gondolnák, annál is inkább, mert jól tudják, hogy Károlyi Mihály gróf nézetei bizonyos bécsi arisztokratikus körök nézeteivel teljesen egyezők. A német nagykövét és a budapesti német főkonzul állandóan értesíti kormányát a magyar ellenzék minden taktikai

lépéséről és minden jelentősebb mozdulatáról.

Kiegészítjük ezt a helyzetképet a bécsi tudósító rövid, de annál érdekesebb tájékoztató sorával.

— A belpolitikai válság megoldásának kulcsa az ellenzék kezében van, azt tartják Bécsben az irányadó helyeken is. Néhány héten belül igazolni fognak engem az események. A döntő mérkőzés a delegációban fog lejátszódni és ha valami előre nem látott körülmény a belső harmóniát meg nem zavarja az eredmény nem lehet kétséges.

Az ülészak berekesztése. A képviselőház ülése.

Az ünnepi szünet után ma tartotta a képviselőház első ülését, amelyen megtörtént ennek az eseményeknek gazdag ülészaknak a berekesztése és az újnak a megnyitása. Erre a formásra az ellenzék nem jött el, amint hogy még nem is határozott róla, hogy legközelebb mikor szándékozik megjelenni a Házban. Annál tömegesebb fölvonulást rendezett a munkapárt, amelynek sorában több, mint száz képviselő jelent meg.

Tisza István gróf miniszterelnök már tíz órakor bejött a Házbba és fölkereste Beöthy Pál elnököt, akivel hosszasan tanácskozott. A folyosón természetesen sok szó esett a király megbetegedéséről és megilletődve tárgyalták azokat a híreket, amelyek az uralkodó állapotról Bécsből érkeztek.

Beöthy Pál elnök 11 órakor nyitja meg az ülést.

Munkapárti képviselők nagy számban jelentek meg, az ellenzéki padsorok teljesen üresek.

A kormány részéről Tisza István miniszterelnök, Sándor János, Harkányi János, Ghillányi Imre és Pejachevich miniszterek vannak jelen.

Elnök: Mielőtt megkezdődne a tárgyalást, fájdaság tényét kell közölni a Házzal. Ő felsége megbetegedett. A kiadott orvosi jelentések szerint nincs ok aggodalomra, de az alattvalói hűség fájdalommal látja a király betegségét. Bizó reménységgel tekinthetünk a betegség elfolyása elé, mely nem ad aggodásra okot. Remélem, hogy rövidesen ő felsége teljes felgyógyulásáról tehetek jelentést a Háznak. (Eljen!)

Az előterjesztések során elnök jelenti, hogy Telecsky Róbert nagyikikindai képviselő meghalt. A Ház jegyzőkönyvben fejezi ki részvétét. Blánár Béla kassai képviselő lemondott mandátumáról. A Ház intézkedik az új választás iránt. Lónyay István és Mikrovich Dániel képviselők mandátuma végleges igazolást nyert.

Simon Elemér előadó a véderő-bizottság két jelentését terjeszti elő.

Tisza István gróf miniszterelnök jelenti,

hogy legfelsőbb királyi kézirat átadásával van megbízva. A borítékba zárt kéziratot az elnökhöz küldi, aki felvágja a borítékot és a kéziratot átnyújtja.

Kostyál Miklós jegyzőnek, aki felolvassa. A király legfelsőbb kéziratával a harmadik ülészakot berekeszti és a negyedik ülészakot a hó 22-ére hívja össze.

A Ház tudomásul veszi.

Elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap tartsa és napirenden a két alelnök, 12 jegyző és a háznapj megválasztása szerepeljen.

A Ház ilyen értelemben határoz.

Ezzel az ülés véget ért.

Ref. tanítók értekezlete.

A fizetésrendezés ügyében.

Ref tanítóink tegnap délután 3 órakor a központi fuiskolában igen népes értekezletet tartottak. A már nagyon régen huzódó ügyről, a fizetésrendezésről volt szó. Örömmel vették tudomásul az elnök jelentését, hogy a miniszteriumban való deputózásnak eredménye lett, a fizetésrendezés ügyében akadályul szolgáló felterjesztés a fenttartó testületre egkedvezőbben elintéztetett. Az ügyiratok lejuttek s így ismét előveseti a presbyterium a tanítók e miatt felretett kérvényét s valószínű, hogy elő is veszi már a legközelebbi gyűlésén. Azonban a tanítóknak — az ügynek az egyházra nézve kedvezően elintézésé felett — örömet megzavarja az a kiszivárgott hír, hogy a vezetőség még sem akarja a tanítósság összes, jogos kívánságát teljesíteni.

Ref. tanítóink ugyanis azt kérik, hogy a fenttartó testület adja meg nekik azt, amit az állam megad a hasonló koru tanítójának.

Es az elkeseredés hangján emlegették azt a hirt, hogy az egyház nem akarja az 1893. év előtti időket beszámítani, különbséget tesznek az egyenlő munkát végző tanító és tanítónő között s a családi pótlékról hallani sem akarnak, ami éppen azokat sújtja legjobban, kiken legégetőbb szükség a segítség: a családok tanítókat.

Bizottságokat alakítottak, hogy így felkeresve a presbyterium tagjait, meggyőzzék igazukról.

A debreceni ref. tanítóknak mindig több volt a fizetésük, mint az államiaknak és most 2—800 koronával kevesebb. Kifejezésre jutott, hogy a ref. tanítók egy fillérrel se kívánnak többet, mint az államiak, de fáj nekik e sérelem s addig nem is száll nyugalom a lelkükbe, míg ez nem orvosoltatik.

Ugy vélekedik a tanítósság, hogy a miniszterium várt döntéséből kifolyólag — mivel ezzel az alapfizetésen felüli emelkedési összeget az állam ezután magára vállalta — évről-évre nagyobb, nagyobb összeg marad vissza az egyház pénztárába s erre számítva, így is megteheti tehát, hogy tanítói legszerényebb, megdönthetetlen jogossággal bíró kérését teljesítse.

Most jelent meg **Ó. Áh Gábor: Szegény magyarok**

remek műve, mely a magyar könyvpiac legnagyobb szenzációját képezi. A két vaskos kötet gyönyörű kiállításban Csathy Ferenc könyvkiadóvállalatában és általa minden könyvkereskedésben kapható.

Erős a reménye a tanítóságnak, hogy a presbyteriumban bizonyára meg lesz az a többség, mely a jogos kérést méltányolja.

Vármegye.

Rendkívül megyegyűlés. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága április 28-án rendkívüli közgyűlést tart, melynek 88 tárgya lesz. A megyegyűlés összehívását több, halaszthatatlan ügy tette szükségessé, melyekkel a tavaszi közgyűlésig várni nem lehet. Bemutatják a jegyzők és segédjegyzők illetményeinek rendezéséről szóló törvény alapján a becslobizottság által készített kimutatásokat, megalakítják a központi választmányt, beosztják a választási köröket stb. A tárgyszorozaton szerepel még egész sereg községi ügy.

Az alispán betegsége. Kovács Gyula alispán, akinek szabadságideje április hó végén lejár, ismét három hónapi szabadságot folytatott betegség címén. Az alispánnak ugyanis teljes nyugalomra van szüksége még hosszú ideig a kezelő orvosok szerint. Semmi kétség, hogy a népszerű alispánnak a megyegyűlés egyhangúlag megadja a kért szabadságot.

Megerősített választások. A vármegye igazoló és bíráló választmánya tudvalevőleg megsemmisítette dr. Loó Béla és Pap Mihály hajdudorogi és Marjai Péter hajduböszörményi megyebizottsági tagok mandátumát. A határozat ellen az érdekeltek felebezték a közigazgatási bírósághoz, mely azonban választásukat megerősítette. Érdekes a közigazgatási bíróság döntése Marjai Péter hajduböszörményi ref. lelkes ügyében, miután az ő választását hivatalból semmisítették meg azon a címen, hogy nem lakott még két éve Böszörményben, mint a törvény előírja. A közigazgatási bizottság kimondta, hogy csupán panasz esetén lehetett volna Marjay megyebizottsági taggá való választását megsemmisíteni, azonban panasz nem volt, tehát hivatalból nem járhatott el az igazoló választmány.

Hajdúvármegye szavazó-köröi. A vármegye r. tanácsu városainak polgármesterei és járási szolgabírák hétfőn délután bizalmas értekezletet tartottak a megyeházán, mikor is az új választókerületek szavazó köreinek beosztásával foglalkoztak. A beosztási tervet már vasárnapi számunkban ismertettük.

Máthei János

Legrégibb, tíz év óta fennálló vízvezeték, osztorház és fürdő berendezési vállalkozásának egyik vállalkozója.

Saját szakzerű vezetésem és személyes felügyelem mellett elvállalok házi vízvezeték és osztorház munkákat, valamint closett és fürdő berendezést a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Költségvetés és tervekkel díjtalanul szolgálok. — A nagybecsű közönség további pártfogását s szives megrendelését kéri. Teljes tisztelettel:

MÁTHEI JÁNOS vállalkozó.

Műhely és Iroda: Darabos-utca 54. szám.
Telefon 321. 573

A gör. kath. püspöki székhely körül.

A dorogiak meddő mozgalma.

A gör. kath. püspökség székhely-kérdése körül felcsapott hullámok még mindig nem csendesedtek el. Sőt most előtérben éppen nem ismeretlen erőkől hajtva ismét kitörték. Legújában ismét az csinál zavart a különben eldöntött kérdésben, hogy a dorogiak minden áron rászkondnak a püspöki székhelynek ottan való felállításához. Valóságos küzdelmet fejtenek ki azért, holott a siker legcélszerűbb része sem kecsegteti őket.

Ami különben a székhely-kérdést illeti, az már teljesen eldöntött és befejezett tény, hogy Nyiregyházán lesz a székhely. A püspök ugyan szívének minden melegével Debrecenbe vágyódott, de miután ennek az óhajtnak kivitele lehetlenné vált, a közismert okok miatt, a püspök Nyiregyháza mellett döntött.

Dorogot nem választhatta székhelyül már csak azért sem, mert Hajdudorog kulturális keretei igen szegényesek egy püspökség befogadására. Hogy csak más szempontot ne is említsünk, már maga a püspökséggel kapcsolatos szeminárium megkívánja, hogy az a város, ahol van, magas kulturális fokon álljon. Elvégre a theologiai tanároknak és a püspökség tagjainak vannak kulturális igényeik, a melyeket egy község nem elégíthet ki.

Mi — s ezt egész pozitív forrásból merítjük — úgy tudjuk, hogy Dorog igazán meddő küzdelmet fejt ki. Még a legfelsőbb helyen is méltányolták e szempontokat s amiként mi vagyunk értesülve, maga öfelsége a király is úgy nyilatkozott, mikor Miklóssy püspök nála audiencián volt, hogy a püspök ott lakik, ahol akar és miután Dorog nem felel meg, a püspök keressen magának kulturális tekintetben megfelelő várost székhelyé gyanánt.

Ez a tiszta valóság s nem az, amit egyesek céltatosan terjesztenek.

Nagyon sajnáljuk tehát a dorogiakat, de felesleges küzdelmet folytatnak, amikor bevezetett tényekkel szemben a további küzdelmet hirdetik.

Ne izgassuk hát a közvéleményt ezzel a teljesen befejezett ügygel, melyen már úgy sem történik és nem is történhetik többé változás.

Városháza.

Sertéshizlaló telep és forgalmi központ. A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén dr. Fejér Ferenc indítványozta, hogy sertéshizlaló telep és forgalmi központ érdekében tegyen a város lépéseket. A városi tanács tegnapi ülésén Reitz János főállatorvos előterjesztése alapján elhatározta, hogy megindítja a mozgalmat. A nagyfontosságú kérdés megbeszélése végett az összes érdekeltek bevonásával értekezletet tartanak.

Személyi hír. Domahidy Elemér főispán, aki néhány hetet külföldön töltött, ma este érkezik vissza Debrecenbe.

Elutasított kérelem. A városi helypénz és vámszedők fizetésük rendezését és egyenruhát kértek a várostól. A tanács tegnapi ülésén a kérelmet nem találta teljesíthetőnek s elutasította.

Az új iskolák építése. A város tudvalevőleg elhatározta, hogy négy új iskolát épít 10 tanteremmel és megszünteti ezzel az iskolahiányt. Ez ügyben a községi iskolaszéket szerdán délelőtt 11 órára ülésre hívta össze a polgármester.

Játszótér a Bocskay-téren. A délmagyarországi közművelődési egyesület debreceni internátusának igazgatósága folyamodott a városhoz, hogy a telke mögött levő szabadteret engedje át játszótérnek, míg a tér használatáról, vagy beépítéséről a város másként nem rendelkezik. A tanács a kérelmet teljesíteni javasolja.

Ajánlat a halastóra. A hortobágyi halastó létesítésére egy újabb ajánlatot kapott a város. A tanács elhatározta, hogy ezt is fölterjeszti a földművelésügyi miniszterhez.

Megtakarítások a rendőrpalota építésénél. A rendőrpalota építésére kiküldött bizottság több módosítást javasolt az eredeti tervzetten, amivel némi megtakarítást lehet elérni. Így az erdőlényei kő helyett szerencsi követ javasol beépíteni a bizottság, mert az jóval olcsóbb és éppen oly tartós is. Az emeleten a laptéglák helyett szerencsi terméskövet javasolnak beépíteni, azonkívül több kisebb összegű megtakarítást is eszközöltek, amelynek összege 15.000 korona körül van. A városi tanács tudomásul vette.

Az egyetemi klinikák tervezése. A debreceni egyetem klinikájának tervezési díját (150.000 korona) tudvalevőleg a város mégis magára vállalta és Korb Flóris műépítész a szerződés értelmében kérte az első részlet (35.000 K) kiűzetését. A városi tanács a debreceni hitelbanktól az egyetemi klinikák építésére felvett 3 milliós kölcsön terhére a tervezési díjak első részletét kiutalta.

Furcsa kérelem. A tegnapi tanácsülésen előterjesztették, hogy Mocsár András haszonbérlekedést kér, mert a halápi nádasát elöntötte a víz.

— Ezt inkább köszönje meg — mondotta Csóka Samu, mire a tanács mosolyogva utasította el a furcsa kérelmet.

Bivalyhszárnyak. A városi tanács tegnapi ülésén engedélyt adott bivalyhszárnyak felállítására. A kérelmező egy évre kizárólagossági jogot is kapott, miután a bivalyhuszt hatóságilag megállapított árák mellett árusítja.

Dr. Révi Nándor és dr. Fuchs Ignác

ügyvédek irodájukat május 1-én a Kereskedelmi és iparkamara térházába (Verbóczy-utca 2. szám, I-ső kapu, I-ső emelet)

BELYEZIK ÁT

Értesítés!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy butorüzletünket, kárpitos és díszítő műhelyünket f. év május hó elsején megnyitjuk. Szives pártfogásukat kériük

Varga József és Társa
Debrecen, Piac-utca 44.
az udvarban. 616

Megnyugtató hírek a király állapotáról.

Az orvosi jelentés.

A hivatalos lap mai száma jelenti: Ő császári és apostoli királyi felségének a hogylétéről a következő orvosi jelentést adták ki.

A jobb felső tüdőleány legkisebb hörgjeiben levő hurut valamivel gyengébb, mint tegnap, éppen úgy a lázas hőemelkedés is. Az érverés lassabb. Az étvágy és erőbeli állapot lényegesen javult. A köhögési inger még meg van. Kelt Bécsben, 1914. évi április 20-án este. Kerz! dr. s. k. kezelőorvos, Ortner dr. s. k. tanár.

Hivatalosan ma a következő jelentést adták ki:

Tegnap bekövetkezett könnyű javulás örvenletes módon tartósnak bizonyult. Az éjszaka jól telt el, az álom üdítő volt, a király étvágya kielégítő, általános állapota jó. A király, mint mindig, ma is négy órakor kelt föl és megtartja a szokásos fogadásokat.

A trónörökös bécsi utja.

Prága, április 21.

Konopisti jelentés szerint tegnap estig semmi intézkedés nem történt Ferenc Ferdinánd királyi herceg trónörökös bécsi utazása tárgyában. Ebből azt következtetik, hogy a tegnap esti órákban is következő hírek érkeztek a király állapotáról a trónörökös titkári hivatalába.

Kedvezőbb fordulat.

Bécs, április 21.

Ő felsége állapotában ma reggelre kedvezőbb fordulat állott be. A felség az éjszakát kitünően töltötte és épp úgy, mint tegnap, valamivel tovább aludt. Míg ő felsége rendszeresen reggel fél 4 órakor kel, ma egynegyed 5 óráig aludt és csak akkor hagyta el az ágyát. A fölkelés után ő felsége nagyon frissen érezte magát és jó kedvben volt. A felség hőmérséklete 36,4 fok, úgy, hogy a láz teljesen megszűnt. A felség első reggelijét jó étvágyal fogyasztotta el. Minden subjektív és objektív jelenség arra mutat, hogy aggodalomra többé nincsen ok. Annál kevésbé, miután a beteg erőbeli állapota is igen kedvező.

Bécs, április 21.

Ő felsége ma éjszaka kitünően aludt és csaknem háromnegyed órával később kelt, mint rendszeren. Ő felsége ma teljesen lázmentes. Csodálatos, mennyire javult állapota vasárnaphoz és tegnaphoz képest. Ő felsége meglepő frissességgel járkel szobájában. Ma a kora reggeli órákban fogadta Ferenc Szalvátor királyi herceg és Mária Valéria királyi hercegnő látogatását, azután megjelent ő felségénél Montenuovo herceg első főudvarmester, azután pedig Schiessl báró, a kabinetiroda főnöke, kiknek előterjesztését a király meghallgatta.

Minden veszély elmúlt.

Bécs, április 21.

Ma este 7 órakor az uralkodó orvosi consiliumot tartottak, melyen megállapították, hogy a beteg egészségi állapota lé-

nyegesen javul. Az uralkodó egész nap lázmentes volt, közérzése kitünő, minden veszély elmúlt. A beteg étvágya kifogástalan. Vacsorára pisztrángot és csokoládé felfújtat evett jóízűen.

Ferenc Ferdinánd trónörökös Konopistban délelőtt 10 órakor és a nap folyamán még háromszor kapott értesítést az uralkodó állapotáról és valamennyi megnyugtató volt, úgy, hogy a trónörökös elutazására még egyáltalán nem tettek sem miféle intézkedést. Ferenc Ferdinánd e hét végén utazik Bécsbe, ahol a külügyminiszterrel fog tárgyalni, onnan Budapestre utazik és április 29-én fogadja Budán a delegációkat.

Színház.

Szerda: **Mária Antónia**, tört. színmű 5 képb. (C) bérlet.

Csütörtök: **Leányvásár**, operette 3 felvonásban. (A) bérlet. **Huszár Károly** fellépte.

Péntek: **Kis gróf**, operette 3 felvonásban. (B) bérlet. **Huszár Károly** fellépte.

Szombat: **Eva**, operette 3 felvonásban. (C) bérlet.) **Huszár Károly** fellépte.

Huszár Károly három estén. Huszár Károly, a budapesti Népopera fiatal s tehetséges bonvivantja, a hét folyamán három estén vendégszerepel a debreceni színházban. Három legjobb szerepét játszotta el, amelyekkel már nagy sikereket aratott. Huszár Károly fellépteit iránt bizonyára nagy érdeklődés fog megnyilvánulni.

Mária Antónia. (A színházi iroda jelenti.) Szomorj Dezső mesterműve, a Mária Antónia ma, szerdán kerül színpadra negyedszer a városi színházban. A pompás mű szerepeiben ezúttal is Fehér Gyula, Halassy Mariska, Nagy Sándor, Kassai és az együttes többi tagja lépnek fel.

Huszár Károly vendégjátékai. A Népopera kiváló művésze: Huszár Károly csütörtökön A bérletben, rendes helyarák mellett kezd meg három estére terjedő vendégszereplését. Csütörtökön Leányvásár, Martos—Huszka és Jacobi kedvelt operettejének: Tom Miggles (alias Eleetwed) szerepében mutatkozik be a debreceni közönségnek. A művészek ez egyik legkiválóbb alakítása. Jégek a rendes helyarák mellett Huszár Károly mindhárom vendégjátékára már máától kezdve kaphatók a színházi pénztárnál. Pénteken (B bérlet) a Kis gróf címszerepében, szombaton pedig (C bérlet) az Eva gyártulajdonos szerepében játszik Huszár Károly.

Színházi ujdonságok. (A színházi iroda jelenti.) A színház igazgatósága megszerezte és meg a hátralévő rövid szezonban be is mutatja Földes Imre legújabb művét, a „Veres szegfűt”, melyet a budapesti Magyarszínház a napokban mutatott be azzal a szenzációs sikerrel, melyet Földes minden eddigi darabjával elért. Ezenkívül még bemutatásra kerül egy kacagató énekes bohózat is, mely szezonvégi slágernek készült. Címe: Lényi néni.

Mária Antónia. A múltban a debreceni színháznál még tudomást sem igen vettek a nagyobb szabású új történelmi színművekről. A mai vezetés tehát nem lekiésménylést, hanem biztató elismerést érdemelhet azért, hogy a Mária Antóniát színrehozta. A darab értékéből mit sem

vonhat le, ha a mai viszonyok nem engedik meg a luxussal kiállítását. Az előadás azonban kétségkívül igyekszik viszasugározni a nagyszerű darab minden belső szépségét. Halassy Mariska kiváló alakítást produkál s estéről-estére ünneplő szeretettel fogadják. Fehér Gyula XVI. Lajos egy minden ízében gondos és művészi munka. Egyébként a többi nagyobb vidéki színházak is most foglalkoznak a darabbal. A Mária Antóniának például Szegeden szombaton este lesz a bemutatója.

A vaggongyári tűzvész után.

A vizsgálat eredménye. A pusztulás helyén.

Siralmas képet mutat az V. osztály most a tűzveszedelem után. Minden megüszkösödött romokban hever benne. Köröskörül csupán a megüszkösödött négy fal mered a levegőbe. Az épületben bent sineken nyurga vasuti kocsi csak a megbarnult, elhajlott, korommal, üszökkel borított vasvázák láthatók. Elharmadt a drága és nagyértékű villamos tolopad. Az irodáknak még nyomát sem lehet látni. Ezeknek faoldalai lévén, úgy elégték, hogy nyomuk sem maradt. Bent pusztult az összes irodafelszerelés, könyvek, irományok. Három munkás: Matura Ferenc, Diószegi Sándor és Erdélyi Antal a tűz keletkezésekor meg akarták volna menteni az irodai könyveket, de mikor az égő épületbe behatoltak, kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. Bentégett vagy négyszáz munkásnak a szerszáma. Ezek a szerszámok az illetők tulajdonát képezik, így sok szegény embernek nagy a vesztesége.

Az égő épületből kezdetben 15—18 kocsi kitudtak vezetni a tolopad segítségével, később azonban a lángok annyira elhatalmasodtak, hogy a füsttől és a melegtől lehetetlen volt bent tartózkodni.

Szárharmincöt összegegett kocsi maradványa fekszik a leégett épület négy csupasz fala között. Az épület hatalmas vastraverzai s alakban meggörbülve fekszenek egyik végükkel a földön, másikkal a tetőzetten. Az épületben a kocsi gyors szárítása végett nagy kályhák voltak elhelyezve. Ezeket a tűz megizzasztotta és úgy néznek ki, mintha meggörbösödtek volna. Az épület közepén levő tűzfal meghajlott. Elgömbült vasgerendák hevernek össze-vissza és ebből lehet következtetni arra a nagy hőségre, amit belül a tűz kifejtett, úgy, hogy még méteres vasgerendákat is meggörbített.

A rendőri vizsgálat.

Ozory István rendőrkapitány a rendőri vizsgálatról a következőket mondotta:

— Rendőri vizsgálat fog megindulni, hogy nem-e valamelyik munkás könynyelműsége okozta-e a veszedelmet. A műhelyekben szigorúan tiltva van a cigarettázás. Azonban lopva olykor-olykor mégis cigarettáznak, hisz évente 1800—2000 koronára felmerő azoknak a fegyelmi büntetéseknek összege, amelyeket ki-

Ajánlom a n. b. közönségnek dusan felszerelt tavaszi ujdonságaimat, úgy, mint átmeneti kabátjaimat, félhusszu gentri raglajaimat, valamint férfi, fiu és gyermek öltönyeimet

a legolcsóbb szabott árakban

Gerő Ernő

Debrecen legnagyobb és legolcsóbb 1427

férfi, fiu és gyermekruhagyárháza, Piac-utca 41. sz

rónak a munkásokra cigarettázásért. Már most vagy tiltott cigarettázás okozta a tüzet, de inkább öngyuló kóctól származott. Eppen tűzbiztonsági szempontból el van rendelve, hogy a terpentines kóctokat vastartályokba kell helyezni, mert könnyen gyúlnak. Valószínű, hogy a tartály mellé dobott ilyen kóc magától meggyült.

Egy préház égett le a Homokkertben.

Szombat éjszaka a tózról tovaszálló szikrák két helyen gyújtottak a Homokkertben. Kardos Lászlónak a Pap István-utca 21. szám alatti kertjében egy hosszú náddal fedett préház gyuladt ki és égett le. Kigyula egy szomszédos ház teteje is, de ezt a tüzet hamarosan eloltották.

A tűzoltóság ide is kivonult és hamarosan megakadályozta, hogy a tűzveszedelem tovább terjedjen. A lakosság is nagyon vigyázott és a veszélyben forgó házak tetejét állandóan locsolták, míg a gépjármű műhelyben a tűz tartott.

Miért terjedt el a tűz?

A műhelytelep főnöksége oflytatja a tüzeset ügyében a kihallgatásokat. Egymásután veszik fel a jegyzőkönyveket azokkal a munkásokkal, kik a leégett műhely azon részében dolgoztak, hol a tűz keletkezett.

A megindult vizsgálat adatait titokban tartják. Am eddig még pozitívumot nem igen tudtak megállapítani. Főleg homályban van a tűz tulajdonképpeni oka. Ellen az már minden kétségen felül áll, hogy miért nem tudta a különben képzett vaggongyári tűzoltóság idejében elfojtani a tüzet. Azok a gyári tűzoltók, kik a tűz kitörésénél legelsőnek voltak ott és locsolni kezdték a tüzet, egyértelműleg vallották, hogy a viznek egyáltalában nem volt nyomása. **A vizet még az épület ereszéig sem tudták fellocsolni, a vizugarakkal még csak megközelíteni sem tudták a lángokat.** A gyári vízvezeték így egyáltalában nem felelt meg a tűzrendészeti követelményeknek, amit, mint már írtuk, jó előre látott és tudott a műhelyfőnökség, de hiába élt ez irányban felterjesztéssel felsőbb helyen, nem lett a felterjesztésnek semmi eredménye.

A máv. igazgatóhelyettes Debrecenben.

Marsovszky Miklós, a máv. igazgatóhelyettes kíséretével tegnap este Debrecenbe érkezett. Holnap a műhelytelepen helyszíni szemlét tart és átnézi a vizsgálat iratait és diszponálni fog a további teendők felett.

Tragikus halál.

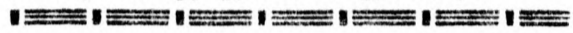
Hirtelen meghalt az intézetben.

Tegnap délután tragikus haláleset történt a Simonffy-utcán levő kézizalognizlet helyiségében. Jeney Benjámín, az intézet szolgálója hirtelen meghalt.

A szegény embert nagyon tragikus módon érte utól végzete. Semmi baja sem volt, a legteljesebb egészségnek örvendett. Tegnap egész délelőtt, mint rendesen, végezte dolgait. Délután bement a zálogház helyiségébe, hogy kitakarítson. Aztán az igazgatói szobába friss vizet akart bekészíteni. Linent a katra és mikor visszatért a kezében levő üveget, hirtelen, ott az igazgatói szobában összeesett és pár pillanat múlva meghalt.

Az intézetből dr. Rózsa orvosért és a mentőkért telefonáltak. Az orvos már csak a beállott halált konstatálhatta. A mentőknek nem akadt semmi dolguk, miután halottat a mentők nem szállítanak.

A holttestet beszállították a közkórház hullaházába. A tragikusan elhunyt ember mindössze 35 éves volt. Halálát a felesége és egy gyermeke gyászolja.

Ujdonságok. Adományok a vértanúk emlékére.

Sesztina Jenőhöz az emlékmű-bizottság pénztárnokához a mai napon a következő adományok folytak be:

- Ij. Goldstein Bernát 1 K.
- Darkó Imre vendéglős 5 K.
- Kostya János ékszerész 3 K.
- Dr. Brunner Lajos orvos 5 K.
- Rapoport Etel és Regina Newyork 2 dollár a 5 10 K.
- György Emil ur gyűjtése: György Emil 1 K., György Mihályné 2 K., György E. 10 f., N. N. 20 f., Kay Erzszi 20 f., összesen 5 kor. 50 fill.
- Berger Mór ur gyűjtése: Fishbein Ignác 20 K., dr. Gutfreund Samu 10 K., dr. Czako Zsigmond 10 K., Aufricht Vilmos 10 kor. összesen 50 kor.
- Kerekes Géza 10 kor.
- „István” gőzmalom társulat onképző-körének f. hó 5-en artott vigdelutánján gyűjtött összege 7 kor. 70 fill.
- Tarcsi Rózika és Szauer Ilonka gyűjtése ugyanakkor 5 kor. 05 fill. összesen 12 kor. 75 fill.
- Máv. vasúti altisztái kör gyűjtése 18 kor. 50 f.
- Brukner Márta 1 K., Biczó Etelka 20 f., Marisak Magda 30 f., Ungár György 30 f., Nagy Vilike 50 f., Páricsi Pál 20 f., Szép József 1 K., Beier István 10 f., Propper Gyula 10 f., Prognor Gizella 30 f., Ungvári Margit 10 f., Weisz Juliska 20 f., Kiss Jolanka 50 f., Palocz Margit gyűjtése 4 kor. 00 f.
- Bodnar József m. sz. tanácsos ur gyűjtése 8 kor. 80 fillér.
- Kiss Árpád ev. ref. lelkész ur gyűjtése Hoszszufalu 71 kor. 50 fillér.
- Gergely György ur gyűjtése 11 kor. 90 fillér.
- Csige István főbíró ur gyűjtés Balmazújváros 13 kor. 53 fillér.
- Kuthy Zsigmond 5 kor.
- Bekesi Népbank 5 kor.
- Rácz Viktor ur gyűjtése Pilis 12 kor. 15 fillér.
- Szteczyovics Miklós Nyírtass 12 kor.
- Besnyó János ur gyűjtése Budapest 31 kor.
- M. kir. pénzügyigazgatóság S. A. Ujhely 4 kor. 20 fillér.
- Kutka J. szazados Budapest 2 kor.
- Görög kath. lelkész hivatal H.-Böszörmény 50 kor.

Összesen: 368 kor. 73 f.

A debreceni összes könyv- és papirkereskedők kivétel nélkül elhatározták, hogy üzleteiket május 1-től augusztus hó 20-ig bezárólag vasárnapokon egész nap — hétköznapokon pedig fél 8-kor zárják.

Hároszerű lögyakorlat. A cs. és kir. 39. gyalogezred II. zászlóalja április 30. és május 1-én a Sárkut tanya melletti lötéren reggel 7 órától déli 12 óráig harc-szerű lögyakorlatot tart.

Agyonütötte a bírót az anyját. Kovács Ferenc zalaudvarnoki községi bíró özszeveszett édesanyjával, aki kipurancsolta fiát a házból, úgy, hogy kénytelen volt családjával együtt a kamarában meghúzódni. Az anyja azonban később innen is kiutasította, ami annyira elkésesítette Kovácsot, hogy kódarabbal fejbe dobta édes anyját. Az asszony új súlyos sérülést szenvedett, hogy rövidesen meghalt. A csendőrség Kovács Ferencet és feleségét letartóztatta.

A tévedés. Szegedről jelentik: Szélpál Mihály szentmihályteleki gazdálkodó tegnap este szegedről ment haza. Mikor beért falujába, a lakásától mintegy kétszáz lépésnyire a koromsötétségben egy alak surrant el mellette és nagy késsel oldalba szurta. Szélpál hangos jajkiáltással a földre rogyott. A tettest a rendőrség Berta Mihály szentmihályteleki napszamos személyében elfogta. Berta azt vallotta, hogy tévedésből szurta le Szélpált, akit a sötétségben egyik haragosával tévesztett össze. A megszurtt gazdálkodó haldoklik.

A szerencsétlen kis inas. Szombathelyről jelentik: Nagy Sándor, celdömölki lakatosinas forgópisztollyal mellette lötte magát. Azért követte el az öngyilkosságot, mert nem tudta elviselni az inasévekkel járó nehézségeket.

Öngyilkos bankelnök. Zágrábi tudósítónk jelenti, hogy Danbachi István nagybirtokos, a Horvát Népbank elnöke, ma éjszaka megmérgezte magát. Öngyilkosságának oka — azt hiszik — szerencsétlen spekuláció.

A hintázás vége. Gyuláról jelentik: Tegnap a Kossuth-téren fölállított hajóhintán hintázott Náró Sándor 40 éves iparosgegd. Hintázás közben lebukott és mellkasa betört. Veszedelmes sérülésekkel a kórházba szállították.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó férj, apa, sógor és áldott emlékü jó rokon néhai polgár Bányai Ferenc folyó hó 20. életének 72-ik, második boldog házasságának 34-ik évében, rövid szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részeit folyó hó 22-én, szerdán délután 4 órakor fogjuk, a Homokkert, Harsányi Gusztáv-utca 3. számú gyászháztól, a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Váradi utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, jó barátainkat szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1914. éprilis hó 21-én. Áldás és béke drága poraira. Bánatos neje: özvegy Bányai Ferencné született Kovács Eszter. Gyermekai: József és István. Sógora és sógornői: özvegy Bányai Józsefné gyermekeivel, polgár Oláh Mihály nejevel Kovács Zsuzsánnával és gyermekeivel, polgár Válik József nejevel Kovács Terézszel. Valamint több közeli és távoli rokon nevében is. A temetést özvegy Dankó Béláné és Társa Ekli József temetkezési intézete rendezzi.

A pályamunkás balesete. Szenyes Sándor hajduhadházi születésű 20 éves pályamunkás ma délután egy vasat ejtett a lábára, ami a lábát eltörte. Beszállították a kórházba.

Legjobb órák és legszebb ékszerek szolid árban
Kurián Gyula
 21 év óta fennálló jó hírnevű mű- és Chronometer órász üzletében kapható
Debrecen, Piac-utca 42. sz.
 Óra javítások legolecsóbban jót.: állással készülnek. :-:

Szediák és Vámos férfi szabó cég üzletét **Piac-utca 28.,** a városi új bérpalota földszintjére (Passage) **helyezte át.** Mától kezdve kérjük n. becsü megrendelőinket, hogy a legdivatosabb szöve-tekkel dusan felszerelt új helyiségünkben sziveskedjenek bennünket felkeresni.

Páris lángokban. Az idény elsőrangú látványosságát ma utoljára mutatja be az Apolló.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a felejthetetlen jó anya, nagynya, illetve áldott emlékü jó rokon: néhai özv. Seres Jánosné született Szabó Mária életének 78-ik, bus özvegyiségének 5-ik évében, egy heti súlyos szenvedés után folyó hó 20-án délután 2 órakor csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részeit folyó hó 22-én délután 3 órakor fogjuk, Homok-utca 8. számú házunktól, a református egyház szertartása szerint, a Nagytemplomban tartandó gyászsima után a Péterfia-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végtisztességétélre rokonainkat, barátainkat, valamint a bánatunkban igaz részvétellel osztozókat meghívju. Debrecen 1914. április 21. Áldás és béke poraira! Bánatos gyermekei: polg. Seres Mihály, polg. Seres Sándor nevével Balla Eszterrel, pol. Seres János nevével Boros Máriaival, polg. Seres István nevével Gáll Eszterrel. Nevelt leánya: Bozóky Anna férjével polg. Szűcs Gáborral és gyermekeivel. Unokái: polg. ifj. Seres Mihály nevével Lévai Erzsébettel, polg. Seres József nevével Mátyus Mariskával, polg. ifj. Seres Sándor nevével Téglási Eszterrel és gyermekeivel, Seres Margitka, Ilonka és Mariska. Seres János, István, Róza, Juliska és László. Seres Juliska, Mariska és István. Elhalt unokájának neje: özv. Seres Jánosné Hájer Terézia. Valamint több közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Gebauer K. és Társa temetkezési intézete rendezi.

Mona Lisát, az idény legmulatságosabb bohózatát ma utoljára mutatja be az Apolló.

Gyászjelentés. Vettük a következő gyászjelentést: Mely fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a felejthetetlen jó férj, szeretett nevelő apa, nagybácsi, sógor és áldott emlékü jó rokon: néhai polg. Erdődi József életének 76-ik, boldog házasságának 55-ik évében, 3 heti súlyos szenvedés után f. év április hó 20-án, délután 2 órakor csendesen elhunyt. Megboldogult kedves halottunk földi részeit 1914. április hó 22-én, szerdán délután 3 órakor fogjuk, a Borz-utca 4-ik számú házunktól, a református egyház szertartása szerint, a Kistemplomban tartandó imádság után a Hatvan-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Mely végtisztességétélre rokonainkat, barátainkat, jóismerőseinket és a n. é. közönséget szomorított szívvel meghívjuk. Debrecen, 1914. április 21-én. Áldás és béke lengjen drága porai felett! Bánatos felesége: özv. polg. Erdődi Józsefné Szilágyi Erzsébet. Nevelt leányai: Deák Juliska férjével polg. ifj. Sándor Andrással és gyermekeivel. Deák Zsuzsika férjével polg. Sándor Józseffel és kis fiokkal. Elhalt testvéreinek gyermekei: özv. polg. Porcsin Andrásné gyermekeivel. Erdődi Julianna férjével polgár Szabó Józseffel. Sógorai: polg. Deák János nevével és gyermekeivel, polg. id. Sándor András családjával. Sógornője: özv. polg. Nagy Gáborné gyermekeivel. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Csurka Jánosné „Kegyület” temetkezési intézete, Kossuth-utca 8. sz., rendezi.

A Rablélek Thury Eolemér személtves konferálásával az Apolló legközelebbi művészi eseménye.

Tamássy Géza dr. belgyógyász, gyermek orvos, v. klinikai orvos, kéniai és diagnosztikai laboratóriuma Piac-utca 31. I. emelet, (a város házával szemben). Rendelő órái délután 8—10, délután 2—4-ig. Telefon 795.

Tegnap halottak. Tegnap a következő halálozásokat jelentették be az állami anyakönyvi hivatalhoz: Erdődi József ref. 76 éves, özv. Seres Sándorné ref. 74 éves, Ágoston Gyula ref. 20 éves, Róth Rudolf izr. 24 éves.

Szönyegek, függönyök, stórok a legújabbak Szabó Lajos fia cégénél.

Perzsa és mindenféle szönyegek óriási választékban Donogán és Somossy cégnél. Hajdumegye szállítói.

El ne mulassa megnézni az Apolló elsőrangú náratlan műsorát.

Könyvek, folyóiratok bekötése, kézi munkák montirozása, dobozok, keretek, paszpartoutok Antalffy Ferenc könyvkötő bődíszművesnél készíttetnek. Piac-utca 31.

Mielőtt jégszekerényt vesz, menjen Rosenberg Emilhez a Bazárba, Piac-utca, Bankpalota.

Harisnyák, keztyük legdivatosabbak Szabó Lajos fia cégénél.

Háborúra készen. A mexikói veszedelem

Washington, április 21.

A képviselőház jóváhagyta az Egyesült Államok fegyveres hatalmának az igénybevitelét a Huertához intézett követelések teljesítésének kikényszerítésére.

London, április 21.

Washingtoni kábeltávirat szerint Wilson elnök tegnap délután 3 órakor olvasta fel a kongresszusnak előre bejelentett üzenetét a Mexikó ellen foganatosítandó rendszabályokról. A kongresszus megígérte az elnöknek teljes támogatását az általa követett politikában.

Veraeruz blokádnál.

Washington, április 21.

Ma a második flotta parancsnoka sürgős utasítást kapott Wilson elnöktől, hogy hajóraját két részre osztva, az egyik része siessen Tantioba, a másik része pedig Veraeruz kikötőt vegye blokádnál.

A holnapi akasztás Kivégzik a szülőgyilkost.

Mint ismeretes, a gyulafehérvári esküdtbírók két általi halálra ítélte Rozor György mézáróslégényt, aki múlt év január 2-án Puskás Gyula nevű barátjának segélyével rettenetes kegyetlenséggel meggyilkolta a szüleit, hogy a várva-várt örökséghez minél hamarabb hozzájusson.

A csendőrök a kávéházban fogták el a gyilkosokat, ahol a borzalmas bűncselekmény elkövetése után reggelig tivornyáztak. Rozor elfogatásakor azt mondta a csendőröknek, hogy a felesége, akit nagyon szeret, elhagyta őt és csak azzal a feltétellel akart hozzá visszatérni, ha a nevére irat 20.000 koronát, nagyobb lakást bérel neki és szakácsnót, szobalányt fogad. Ő ezt megígérte a feleségének. Mikor az apjával ez ügyben értekezett, az apja rátámadt. Ő azután éjjel Puskással együtt lelőtte az apját, a lövés zajára felébredt

anyját pedig halálosan megszurkált, a nyakát pedig elmetszették.

A gyulafehérvári esküdtbírók Rozort két általi halálra, bűntársát pedig hat évi fegyházra ítélte el. A Kuria a bejelentett semmisségi panaszok elutasításával a halálos ítéletet megerősítette, Puskás büntetését azonban 15 évi fegyházra sulyosbbitotta.

Az igazságügyminiszterium utján fölterjesztett iratok szombaton visszaérkeztek a kabinetirodából a gyulafehérvári ügyészségre, amely ezután sürősen intézkedett Bali Mihály leküldése iránt.

A hóhér két pribékjével tegnap délen Gyulafehérvárra érkezett s az ügyészségi fogházban szállott meg. Az akasztást holnap hajnalban hajtják végre.

Táviratok.

Az új perrendtartás.

Budapest, április 21. Az új perrendtartás életbeléptetését szeptember 1-ére tervezte a kormány. Ez azonban elmarad. Az igazságügyminiszteriumban most törvényjavaslatot dolgoznak ki a perrendtartásnak 1915 január 1-én való életbeléptetéséről.

Gyilkos altiszt.

Leipzig, április 21. A lipcsei 100. gránátus ezred Peyer nevű közlegénye be akart törni Gessner nevű altiszt szobájába. Már javában fészegette fejszéjével az ajtót, mikor az altiszt tetten érte. Peyer erre felebbvalója ellen fordult és a fejszéjével agyonütötte, majd menekülni próbált, mire az egész készenlét üldözöbe vette. Mikor a gyilkos katona látta, hogy nem tud menekülni, szolgálati fegyverével szájába lőtt és nyomban meghalt.

Az ellenzék taktikája.

Budapest, április 21. A függetlenségi és 48-as párt elnöki tanácsa ma délután ülést tartott, melyen a párt jövődó magatartása felül tanácskoztak.

Halálos zuhanás a 3. emeletről.

Budapest, április 21. Boros Mihályné ma délután 4 órakor ablaktisztítás közben lezuhant a Zrinyi-utca 16. számú ház harmadik emeletéről. Még élt, mikor a mentők a Rökus-kórházba szállították, ahol meghalt.

Munkapárti értekezlet.

Budapest, ápr. 21. A nemzeti munkapárt ma este 8 órakor értekezletet tartott, melyen megejtették a jelöléseket a képviselőház tisztségére. A jelöléseket útközben tartják.

Az angol királyi pár Párisban.

Páris, április 21. Ma este 6 órakor érkezett meg az angol királyi pár, akit a pályaudvaron a köztársasági elnök fogadott. A fogadtatás rendkívül meleg és szíves volt.

Negyedórás ülés a főrendiházban.

Budapest, április 21. Ma délután 4 órakor tartott ülést a főrendiház báró Jósika Samu elnöke alatt, aki megnyitó beszédében megemlékezett az uralkodó betegségéről és a főrend ház nevében jókívánságainak adott kifejezést. Az ülésen felolvasták a királyi kéziratot az országgyűlés 3. ülészakának berekesztéséről, a 4. ülészakán megnyitására, majd a holnapi ülésre tűzték ki a főrendiház tisztkarának megválasztását. A főrendiház ülésén ma jelent meg először Planer József, az osztrák-magyar bank nyugalmazott vezértitkára.

Mezőgazdasági

és konyhakertészei cikkek, u. m.: Ekevasak és alkatrészek, metsző ollók és oltó fűrészek, kapa, ásó, lapát stb. Igen olcsón beszerezhető

Bészler és Dávid
vaskereskedőknél
Debrecen. Piac-u. 7.

Vilmos császár megy-e Bucurestibe?

Bucuresti, április 21. Vilmos német császár Corfuból csak az esetre látogat el Romániába, ha a román trónörökös fiának eljegyzését Olga orosz nagyhercegnővel publikálni fogják.

Véres virtus Ólmosbot és bicska.

A debreceni törvényszék szombaton két ügyet is tárgyal, amelyben a virtus játszott véres szerepet. Fekeszhetetlen temperamentumok gyors fellobbanása a virtuskodás, amely elvakultán és könnyelműen képes a gyilkosságra is. Az ólmosbot és a bicska a leggyakoribb eszközei. Ezek szerepelnek ebben a két tipikus esetben is, a melyet az alábbi tudósításban ismertünk:

Az ártatlan áldozat.

Nagy Kálmán volt a büntető tanács elnöke, tagjai pedig: Soltész Endre és Tomcsányi László bírák. A közvédat Gáthy Bálint, a kir. ügyészség vezetője képviselte.

Szójka István 23 éves hajdudorogi legény még 1913. november 23-án úgy megütötte ólmosbottal Szalka Imre nevű cimboráját, hogy az még ma is az ágyat nyomja — öt hónap múltán — s meg sem jelenhetett a tárgyaláson. Az útések tulajdonképpen nem is neki, hanem Árva Mihály nevű pajtásának voltak szánva. Az kötött ki Szójka Istvánnal s a verekezésnek Szalka Imre — egészen ártatlanul — adta meg az árát.

Szójka István vádlott már 14 éves korában ült verekezésért. Később lopásért volt büntetve. Egyébként analfabéta, iskolába nem járt, de katona már volt. Hogy van értelmi fejlettsége, azt az is mutatja, hogy védekezésében önvédelmet is emlegetett, de persze minden alap nélkül és nagyon bátor-talanul.

Előadta, hogy ő Árva Mihállyal volt haragban. A kérdéses nap estéjén azonban Árva Mihály vele színelgesen kibékült. A dohány-simitóba mentek legénytársaikkal s onnan távozóban Árva Mihály megütötte, sőt állítása szerint Szalka Imre is botot emelt reá. Ezután ő Szalka Imrét megtámadta, aki már az első ütés után is elesett, de azért még egy másodikat is mért reá. Beismeri, hogy tette után ezt mondotta:

— Így üssétek meg az embert, ha meg akarjátok ütni, Árva komám!

Szalka Mihály, a sértett édes apja, nem volt szemtanúja az esetnek. Azt tudja, hogy a fiát önkívületi állapotban, vérbe fagyva vitték haza cimborái. Nem két, hanem három ütést kapott. Kettőt a fején és egyet az állán. Négy foga most is lóg. Nem lehet ezt letagadni — beszéli bánatosan az öreg — mert maga megmutatja ez magát.

— Mennyi kártérítést számít öreg? — kérdezi az elnök.

— Nem lehet azt instálom kimondani. Hat hónap óta orvosoltatom a fiút. Ráement az egész kis szegénységem, én már tovább nem is bírom. Az a kinizsem, hogy soh' se lesz ember más belőle.

— Miért hozták ki a kozkórházból?

— Az anyja kívánsága volt, hogy otthon haljék meg, ha meg kell lenni.

Fehérvári György és Árva Mihály tanuk vallják, hogy Szalka Imre nem bántotta Szójka Istvánt, sőt mikor azt Árva megütötte, szemrehányást tett e miatt s kérlette Szójkát, hogy ne haragudjék.

Gáthy Bálint tartalmas vádindítványa után a bíróság meghozta az ítéletet. Szójka Istvánt súlyos testisértés büntetében mondoták ki bűnösnek s tettéért egy évi börtönt szabtak ki reá. A vádlott nem nyugodott meg, hanem felebbezési jogával élt.

A főtárgyalás után egy kis derűs epizód is játszódott le. A tanuknak — akiknek kihallgatása nem is vált szükségessé — természetesen egyformán megállapították a díjakat. Az egyik dorogi atyafinak ez sehogysen fért a fejébe s meg is kockáztatta ezt a bölcs kérdést:

— Én eskut is tettem és mégis annyit kapok, mint itt a komám, akihez nem is szóltak?

A tréfa vége.

Bánki Károly 20 éves legény súlyos testisértés vétségével vádoltan állott a törvényszék előtt. Az eset itt történt Debrecenben a múlt év június 28-án, a Hatvan-utca végén a Vörös ökör bodega előtt. Ez a Bánki Gábor tréfából egy pohár vízzel nyakon öntötte Rác János napszámot. Annak nem tetszett ez a megfiztetetés s szidalmazni kezdte Bánkit, aki erre egy erőteljes pofonnal felelt. Rác ezután eltávozott s kis idő múlva a feleségével tért vissza. A harcias asszony megtámadta Bánkit, aki hirtelenében előrántotta bicskáját s azt a Rác János mellébe vágta. Szerencsére az csak könnyebb sérülést szenvedett. Ez a tényállás alakult ki a kihallgatások során.

A bíróság a teljes beismerésben levő Bánki Károlyt nyolc napi fogházra ítélte. A vádlott megnyugodott az ítéletben, amely így nyomban jogerőre is emelkedett.

Csarnok.

A kalandor.

— Regény. —

(Folyt.)

A dusan aranyozott livrébe bujtatott inas leugrott a bakról, kinyitotta a hintó ajtaját s Alford urat látta kiszállani.

Önkéntelenül megrezent s baljóslatu sejtelmek töltötték el szívét.

A másik percben saját inasa lépett a szobába egy ezüst tálcán az érkező névjegyet átnyújtva.

— Alford ur, mondá egyuttal.

— Vezesd be ő nagyságát, parancsolá neki Cavendisch ur.

A másik pillanatban kitarult az ajtó s Alford ur gazdagsága és méltósága egész érzetével lépett a terebe.

Cavendisch elébe ment s nem annyira kezef, mint inkább ujjat szorított vele, mert Alford ur csak ujját szokta nyújtani.

A kölcsönös ödvozlések után helyet foglaltak.

— Nos, hogy érzi magát, Dighby? kezdé Alford ur elég szellemdusan a társalgást. Egy kissé halványnak látom.

— Nem a legjobban érzem magam, felelte Cavendisch azzal a stereotyp hanglejtéssel, melyre ily kérdésre feleni szokás.

— Ön izgatott is egy kissé, folytató Alford ur, a küszöbön álló események...

— Mire céloz ön? vágott szavába Cavendisch, talán a grófi rangra, melylyel ma-holna...

— Oh, távoiról sem, felelte Alford ur kicsinylőleg: legalább még most nem. Én azokra az eseményekre s arra a válságos helyzetre célok, melynek multhatatlanul be kellene következnie az esetben, ha...

Cavendisch kellemetlen érzéssel összehuzta szemöldökét s türelmetlen mozdulatot tett kezével:

— Kérem Alford ur, hagyjon fel az ily szükségtelen célzásokkal. Elég, ha egy belső szózat, a lelkiismeret furdaló szava, minduntan ifjúkori súlyos vétkeimre emlékeztet. Ön ki mentett a bajból, én annak idejében meg is köszöntem azt és...

— Én pedig elővigyázatból amaz okmányokat szekrényemben őriztem meg, vágott közbe Alford ur.

— És melyeket én vissza fogok váltani, míhelyt az örökséget kezemhez kapom, felelte Cavendisch ur magasra egyenesedve. Én ont ki fogom elégiteni, hogy valahára vége legyen a célozgatásoknak s ne legyen alkalma negyolkúségét minduntalan hánytorgatni.

— Ne heveskedjék, Cavendisch, mondá Alford ur oly kifejezéssel, melyet csak a pénzemberek tudnak magukra ölteni. Én nem „nagylelkúségemet hánytorgatni”, hanem egy igen fontos és komoly ügyben önrel kölcsönös megállapodásra jutni akarok. Amint kedvező vagy kedvezőtlen megoldást nyer az ügy, a szerint fog módosulni továbbbi eljárásom.

Cavendisch visszaült székére s szorult szívvel rakta keresztbe lábait.

Alford ur pedig folytató:

— A történetekre nem kell visszatérnem, on tudja azokat legjobban s a szekrényemben őrzött okmányok eleget beszélhetnek azokról. Én pusztán csak a jelenre akarok szorítkozni, még pedig egyenesen arra a tárgyra, melyről a legujabb időben oly sűrű levélváltást foytattunk. Én módot nyújtottam önnek megszabaduhatni azon bilincsekből, melyekkel önt lenyűgözve tartom... csak egy feltételt kötve ki, azt t. i. hogy önnek fia, a deli Mordaunt, leányomat, Feodorát, Curzon Thomas Alford mérhetlen vagyonának egyetlen örökösét, nőül vegye...

— És megoszsa vele a grófi méltóságot, melyre ön vagyona dacára mindeddig nem tehetett szert, tevő hozzá Cavendisch ur keserűen.

— És amelyet önnek csupa hálából fel kellene ajánlania, jegyzé meg Alford ur élesen. Én sógora vagyok önnek, Dighby. Ön évek előtt igen végzetes bajba keveredett, on egy tátongó örvény szélén állott s önnek nővére, az én kedves nőm, reám vetette könyörgő tekintetét. A hűségét, melylyel irántam viseltetett, a szeretetet, melylyel napjaimat megédesíteni s vagyonomat élvezhetővé tenni igyekezett, egy nagylelkű elhatározásra birt engem. Én megmentettem önt s elhárítottam fejről a becsúszás, a megbecsülés veszélyét. Sorsa azonban csak gazdát cserélt, amaz okmányok az én szekrényembe vándoroltak s onnan rémitgetik Önt. De én ismét nagylelkű akartam lenni. Én kínos aggodalmainak végét vetendő, oly teret közöltem önrel, melyet ön ezer örömmel karolhat fel.

— Azt megengedem, felelte Cavendisch vonagló ajakkal. Némi részben örömmel fogadtam ajánlatát.

— Némi — részben? ismétlé Alford ur vontatva, de annál élesebben. Csak némi részben? Az én leányom — s e szóknál nagyokat ütött mellére — nem szorul arra, hogy úgy szólván kötéllal fogjunk neki férjet, az én leányom...

— Igen bájos és szellemdus leány, vágott szavába Cavendisch. Előbbi szavaimmal csak azt akartam jelezni, hogy bármily hízlgőnek tartom is reám nézve önnek ajánlatát, annak elfogadása mégis nem kizárólag én tölem függ.

Alford ur felborzult szemöldöke leesimult e kijelentésre.

(Folyt. köv.)

ELADÓ

a Szent Anna-u. 62. sz. ház,

gyönyörű lakás, szép, nagy udvar, istálló, kocsiszin, mindenféle mellék helyiség, elköltözés miatt jutányos árrban. Értekezhetni d. e. 8—1-ig

593

Gondosan tisztít Szima és neje

mindenféle ruhát, férfi ruhát szakember javítja és vas-lja, gallér, kézelő 24 óra alatt kívánatra kész. Vilmos üzem. Ba. thyány-u ca 26. Telefon 579

**Bérbe, vagy felesbe
azonnal kiadó**

a város alatt a mikenécsi
kövesút mellett cca 25 kat.
hold föld s jó lucernás.

612

Értekezhetni:

Gazdasági takarékpénztár

r.-t.-nál,

Piac-utca 55. szám.

Telefon szám **Alapított 1893. évben** Telefon szám
632. 632.

Halmágyi Sámuel

női divat
nagy
áruháza

Debrecen, Piac-utca 32. szám.

Megérkeztek: óriási választékban tavaszi újdonságok, kosztümök, felöltők,
bluzok, pongyolákban. **Eredeti modellek francia ruhákban.**
Kosztümök mérték utáni vállalata. * * *

Szolid olcsó árak!

Előzékeny kiszolgálás!

Piac-utca 52. sz.

Megyeház mellett.

KOMLÓS NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZ

301

Tavaszi újdonságok árjegyzéke.

Sikkes női costum selyembéléssel	— — — — —	30 K	feljebb
Elegáns női felöltő minden színben	— — — — —	20 K	feljebb
Újdonság sport kabatokban minden színben	— — — — —	20 K	feljebb
Angol gummiköpeny minden színben	— — — — —	25 K	feljebb
Selyem gummiköpeny minden színben	— — — — —	36 K	feljebb
Crepp blous újdonság minden színben	— — — — —	7 K	feljebb
Sikkes divat blousok	— — — — —	10 K	feljebb

Eredeti modellek felöltőkben costum-
mőkben, pongyolákban, blousokban

feltűnő olcsó árak!!!

Komlós női felöltő áruházban.

Telefon 12—22.

Gyomorgöres, kólika étvágy-
talanság és általában gyomor-
betegségeknél a legkifutóbb hálszar a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

1465

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban

DEBRECEN.

Tisztelettel adom tudomására igen tisztelt vevőimnek és a nagyközönségnek, hogy 15 év óta fennálló vállalatomat

**gyáram, üzletem és központi irodámmal összpontosítva és tetemesen megnagyobbítva saját
házamba, Széchenyi-utca 55. szám alá helyeztem át.**

Ahol is nagy raktáron levő
összes villamos cikkeket

25—30%-kal,

saját gyáramban ké-
szült csillárokat pedig

35—40%-kal olcsóbban

Juttathatom a nagy közönség rendelkezésére.

Világítási, telefon és csengő berendezési, valamint villamos csillárokról külön-külön rajzokat és költségvetéseket, valamint legújabb árjegyzékeket
met díjmentesen szolgáltatunk ki.

Pontos, lelkiismeretes és jutányos munkálataimról előre is biztosítom a nagy közönséget és szívesen állok minden irányban nb. rendelkezésére. Tisztelettel:

Telefon
168

FÖLDEVÁRI MÓR

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos műszaki
felszerelési vállalata

Telefon
168

Dr. SZTANKAY ABA

gyógyszerész készítményeit ma már az
ország legtöbb gyógyszertárai raktáron
tartják

Eulaxans tableta

a legjobb és legkellemebb hashajtó,
aki csak egyszer használta, soha más
hashajtót nem használ. 1 tubus ára K 120.

Honthin tableta

bélhuruts hasmenés elleni világhírű készítmény.
1 doboz K 120. A Honthint, mint hivatalos
készítményt köteles minden gyógyszerész rak-
táron tartani. Ha tableta nem lenne valamely
gyógyszertárba raktáron, kérjen egy gr-os
Honthin porokat. Kapható az Attila-téri „Ná-
dor” gyógyszertárban és Jósza és Jóna Kossuth-
utcai drogueriájában s több helybeli gyógy-
szertárban.

Csoda szép kalapok

láthatók a

Rózsa - divatház kirakatában!!

Selyem, moire köpenyek mesés választékban érkeztek,
valamint gumi köpenyek 15 koronától feljebb

Rózsa áruházban,

Alföldi palotában.

567

KONCZ

FEST :: mindennemű ruhát kifogástalanul. Gallérok és kézelők
TISZTÍT mosása és vasalása pontosan eszközöltetik. **Telefon 701.**

Fióküzletek: Batthyány-u. 2., Csapó-u. 17. Debrecen, Arany János-u. 10 sz

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések aranyért
betéttartalasa 10 szögig 50 fill.
minden további szó 5 fill.
Vastagabb betűkből 10 fill.

Levélbéli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges béveget
kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetések díja levélje-
gyekben is beküldhető

Ajánlat.

Szövetek,
grenadín, kartonok, mélyen
leszállított árban Benyátsé
Emlinél, Főter. 58

Reform tűző
250 fillértől, gummi baszfűző
6 korona, Benyátsé Emlinél,
Főter. 56

A
parket fényes és világos
lesz, tisztítása gyermek
játék a Cirin parket ke-
nőcsészékapható a Deutsch
üzletekben. 64

Villám
1911-1913. év. teljes év
folyama kapható a ki-
adóhivatalban.

Ha
házi kertében ered-
ménytel akar kertész-
kedni - **velemény és**
virágmagvakat feltét-
lenül **Paczeltnél**, Sze-
t-Anna-u. 3. Telefon 914.,
szerezze be. Kertészeti
értésítő ingyen. 81

Vízvezeték
aknázások, csapszeker-
nyek stb. Ejektör kutak
legolcsóbb gyári rak-
tára Bethlen-utca 9.
3365

Szappanos-u.
27-ik számú ház május
1-re kiadó. 3444

Házmesternek
ajánlkozik gyermekek-
len házaspár. - Bódor
László téglamester Szé-
kelyhid. 3683

Kiadó
egy szoba, előszoba,
konyha május 1-sőre
Nap-utca 4. sz. alatt. 3634

Egy
jó családból való leány,
ki háztartásban jártas,
kisebb családhoz, eset-
leg vidékre is elmenne.
Teleki-utca 56. 3635

Egymalom-u.
9. szám, szerény igényű
batal embereknek buto-
rozott szobák kiadók,
esetleg teljes ellátással
is. Ertekezni Csapó-u.
31. szám. 3632

Gyakorlott
gazdasági gépész jobb
gazdaságba gépjavitás
és cséplésre ajánlkozik
Cim Piac-u. 89., kereszti
épület. 3657

Négy
szobás utcai lakás ki-
adó. 30 hektó bor eladó.
Csokonai 13. 3644

Fűszer
és rőfös kereskedő se-
géd ajánlkozik vidékre
is, 1000 kor. Ovadékkal.
Cim Feldheim Miksa
Hatvan-utca 59. 3641

Pénzkölcsönök
toldbírtokokra és há-
zakra a legolcsóbb ka-
matra feolyóit a Föld-
bírtokosok Törlesztési
Bankuzlete Csapó-utca
23. 3674

4
szobás utcai urilakás
és modern bolt kiadó.
Szent-Anna 6. 3648

A
kis fehér feketepetyes
kutyát át lehet venni.
Hómevkert, Oláh Ká-
roly-utca 10. szám. 3645

Két
szobás, mellékhelyisé-
gel, villany világítással
nagy folyosóval május
1-re kiadó Szent-Anna-
utca 62. Ertekezni a
kiadóhivatalban 364

Modern
két szobás utcai lakás
mellék helyiségekkel
május egyre kiadó. -
Barna-utca 11. 3608

Boldogkert
Epreskert-utca 7. szám
alatt 2 lakosztály má-
jus 1-re kiadó. 2120

Bandika
naplója kapható a kiadó-
hivatalban, ára 2.50 fill.

Édes
ürmös, kitűnő jó 1 liter
egy korona, új bor 76 f.,
Csapó-utca 49. sz. a. b/26

Kereslet.

Pénzbeszedőnek
és üzletszerzőnek ügyes
megbízható fiatal em-
bert fix fizetésre kere-
sünk. Rum és Lőkör
gyár Hatvan-u. 76. 3636

45-50
év körüli nő keresetik
gazdasszónynak, ki az
összes házi dolgokat el-
végezne. Nem nagy igé-
nyű előnyben részesül.
Tiszta és rendszerető
legyen. 3637

Butorozott
szobát, esetleg teljes el-
látást keres hivatalnok
májusra. Ajánlatokat
"M. L." jellegre a kiadó
hivatalba ker. 3656

Egy
kifutó fiú felvétetik
Weisz Józsefnél Piac-u.
85. 3654

Önállóan
dolgozó derék varró és
tanuló leány felvétetik
Fülöpp Marska. Piac-u.
7. szám. 3652

Butorozott
szobát, konyhával kere-
sek elsejére. Samuel
Farkas Egymalom-utca
5. 3639

13-14
éves leányko gyermek-
mellé keresetik. Pars-
irta-utca 40. 3640

Tanulónak
fizetéssel felvétetik 3-4
polgárit végzett ifjú.
Szabó Lajos fia. 3642

Pék
tanulók, pék-hetesek fel-
vétetnek Batthyány 15.
3650

Mészáros
tanuló és kaszás kis-
asszony keresetik Csa-
pó-u 19. 3646

Eladás.

Jégszekrény,
két nagyobb minőség,
jó karban eladó Kontsek
Jéza fűszerkereskedésé-
ben. 79

Eladó
nagy liztesláda, fiókos
szekrény, ágy, éjjeli
szekrény, asztal, Battya-
ny-utca 16. 3604

Eladó
szalon és konyha beren-
dezés, lámpák, úkör
jégszekrény, gyermek
szék, Rákóczi-utca 11.
3437

Fűszer,
csemege üzlet egészen
ujjonnan, csinosan be-
rendezve eladó. Cim a
kiadóhivatalban. 3638

Szép,
tisztá, féregmentes but-
tor jutányos áron el-
adó Grosz fűszeresnél,
3651

Jó
karban levő zongora
eladó József kir. her-
ceg-utca 58. 3643

Lókapa
mindenfélé munkára
használható kocsi' há-
rom uléssel eladó
Batthyány 15. 3649

Vaszertergályos
lakatos tanoncok felvé-
tetnek Preizler Mór,
Piac-utca 58. 3457

Cimbalom
Sunda-féle, pedálos jó-
karban potom áron el-
3655

Tíz kilós
csomagokban kap-
ható régi
újság papíros
olcsón
a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget,
hogy üzletemet e hó 19-étől

a ref. bérpalotában

helyeztem át, egyszersmint arról is, hogy
Ferenc öcsémet társul vettem, ki külföl-
dön, ugyszintén legutóbb

Budapesten Gerbeaud Emil

cégnél 5 évig volt s így elég garancia arra,
hogy a nagy közönség legkényesebb igé-
nyeit is ki tudjuk elégíteni.

Becsés partfogását továbbra is kérve
maradtunk

Tisztelettel

Sántha Károly és Ferenc

703 **cukrász,**
Hatvan-utca 1. sz.

Antuka ernyők!

legújabb selyem mousslin alsó
szőnyök és nadrágok, him-
zett divat gallérek gyönyörű
váasztékban é. keztek

Kontsek Kornél
divat-árúházában.

Költöztetések

vállalok ružanyos stráf-
szekerekkel legjutányo-
sabb árban, gyors és pon-
tos kiszolgálás mellett.

Lindenfeld József
Külsővisártér 10. Telefon 801.

KÁVÉ

nagy választékban, cuba, ceylon, portoricó,
neligherg, gyöngy, java, mocca, brazil stb.
több mint 30 fajtkban, kapható a

DEUTSCH üzletekben.

kivánatra villanyüzemű kávépörkölőinken
azonnal díjmentesen megpörköltek.

HUMANIC cipő-társaság

Piac-utca 22-24.

Telefon 602.

HUMANIC

Cipő újdonságok a legtartósabb és legszebb kivitelben.
három egység árban. Gyermek cipőkben nagy választék!

